

CPT ukratko

**Europski odbor
za spriječavanje mučenja
i neljudskog ili ponižavajućeg
postupanja ili kažnjavanja (CPT)**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Sprečavanje zlostavljanja osoba lišenih slobode u Europi

█ CPT organizira posjete mjestima na kojima borave osobe lišene slobode da bi ocijenio kako se s njima postupa. Neka od tih mjesta su zatvori, centri za maloljetnike, policijske stanice, centri u kojima se drže imigranti lišeni slobode, psihijatrijske bolnice, domovi socijalne skrbi itd.

█ Izaslanstva CPT-a imaju neograničen pristup mjestima na kojima borave osobe lišene slobode i pravo neograničenog kretanja unutar takvih mjesta. S osobama lišenima slobode razgovaraju nasamo i slobodno komuniciraju sa svakim tko im može dati informacije.

█ Nakon svakog posjeta CPT šalje detaljno izvješće dotičnoj državi. To izvješće sadrži nalaze CPT-a i njegove preporuke, primjedbe i zahtjeve za informacijama. CPT također traži detaljan odgovor na pitanja postavljena u svom izvješću. Ta su izvješća i odgovori dio trajnog dijaloga s dotičnim državama.

█ Puni je naziv CPT-a Europski odbor za sprečavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja. Ovo naglašava dvije važne značajke: prvo, CPT je, po području koje pokriva, europski; i, drugo, on ne pokriva samo „mučenje“ nego i cijeli raspon situacija koje bi mogle predstavljati „nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje“.

Sustav posjeta

Posjete obavljaju izaslanstva u kojima se obično nalazi nekoliko članova CPT-a, a prate ih članovi tajništva Odbora, te, ako je potrebno, stručnjaci i prevoditelji.

Izaslanstva CPT-a posjećuju države ugovornice u određenim vremenskim razmacima (obično jednom svake četiri godine), ali po potrebi mogu organizirati i dodatne "ad hoc" posjete.

Odbor mora određenu državu obavijestiti o tome da namjerava obaviti posjet. Nakon te obavijesti, izaslanstvo CPT-a može u svako doba otići na bilo koje mjesto u toj državi na kojemu bi osobe mogle biti lišene slobode.

Suradnja i povjerljivost

Načela suradnje i povjerljivosti ugrađena su u međunarodni ugovor kojim je CPT osnovan.

- ▶ Suradnja s nacionalnim vlastima u srcu je rada CPT-a, jer je cilj zaštititi osobe lišene slobode, a ne osuditi države za zloporabe.
- ▶ Povjerljivost je još jedna značajka rada CPT-a: nalazi Odbora, njegova izvješća i odgovori vlada u načelu su povjerljivi. Ipak, jako je puno informacija o radu CPT-a u javnoj domeni.

Objavljivanja

- ▶ Sama država može zatražiti objavljivanje izvješća CPT-a zajedno sa svojim odgovorom. Do sada je većina država odabrala objavljivanje tih dokumenata.
- ▶ Ako država ne surađuje ili odbije popraviti situaciju u svjetlu preporuka CPT-a, Odbor može odlučiti dati izjavu za janost.
- ▶ Uz to, CPT sastavlja opće izvješće o svojim aktivnostima, koje se objavljuje jednom godišnje.

Struktura CPT-a

- ▶ Članovi CPT-a neovisni su i nepristrani stručnjaci s različitim obrazovanjem i iskustvom, uključujući pravnike, liječnike i specijaliste za zatvorske ili policijske stvari.
- ▶ Odbor ministara Vijeća Europe bira jednog člana u odnosu na svaku državu članicu. Članovi obavljaju svoju dužnost kao pojedinci (tj. ne predstavljaju državu u odnosu na koju su bili izabrani). Radi daljnjeg jamstva neovisnosti, članovi ne posjećuju državu u odnosu na koju su izabrani.
- ▶ Tajništvo CPT-a sastavni je dio Vijeća Europe.

Pozadina

- ▶ CPT je osnovan Europskom konvencijom za spriječavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, koja je stupila na snagu 1989. godine.
- ▶ Ona se nadograđuje na članak 3. Europske konvencije o ljudskim pravima koji propisuje da „nitko neće biti podvrgnut mučenju ili nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju“.
- ▶ CPT nije istražno tijelo, ali osigurava nesudski preventivni mehanizam za zaštitu osoba lišenih slobode od mučenja i drugih oblika zlostavljanja. On tako nadopunjava sudski rad Europskog suda za ljudska prava.

Ratifikacija

- ▶ Konvenciju je ratificiralo 47 država članica Vijeća Europe.
- ▶ Konvencija je otvorena za potpis državama članicama Vijeća Europe. Odbor ministara Vijeća Europe može pozvati bilo koju državu koja nije članica ove organizacije da pristupi Konvenciji.

Daljnje čitanje

- ▶ Izvješća CPT-a o posjetima, odgovori vlada, javne izjave i opća izvješća dostupni su na internetskoj stranici CPT-a.
- ▶ CPT je razvio standarde koji se odnose na postupanje prema osobama lišenim slobode. Sažetak tih standarda objavljen je u brošuri «Standardi CPT-a».
- ▶ Više detalja o mandatu CPT-a i metodama rada može se naći u tekstu „Europske konvencija za spriječavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja“ i njenom obrazloženju.

Za bliža obavještenja:

Secretariat of the CPT
Council of Europe
F-67075 Strasbourg Cedex
Francuska

Internet: www.cpt.coe.int
E-mail: cptdoc@coe.int
Tel.: +33 (0)3 88 41 39 39
Fax: +33 (0)3 88 41 27 72

www.coe.int

Vijeće Europe vodeća je organizacija za zaštitu ljudskih prava na našem kontinentu. Ima 47 država članica od kojih su 28 članice Europske unije. Sve države članice Vijeća Europe potpisale su Europsku konvenciju o ljudskim pravima, međunarodni ugovor kojemu je cilj zaštita ljudskih prava, demokracije i vladavine prava. Europski sud za ljudska prava nadgleda provedbu Konvencije u državama članicama.

PREMS 107215

HRV

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE